

Fra Museets Arbejdsmark

Af Jytte Nielsen, Museet for Thy og Vester Hanherred

Når talen falder på historiske lokaliteter i Thy, er Vestervig et af de steder, som først nævnes, hvilket er umiddelbart forståeligt. Vestervigs betydning gennem historien er indiskutabel.

Men en sådan lokalitet kræver formidling, for at besøgende kan opnå det fulde udbytte af stedet.

Kirken formidler vel sig selv – imponerende stor, osende af historie – og ligeså gravstedet for Liden Kirsten og prins Buris. Men omgivelserne kræver forklaring, og derfor er området omkring kirken, da også spækket med informationstavler. Ved resterne af byhøjen eller jernalderbopladsen nord for kirken ved parkeringspladsen møder man de første tavler, som fortæller om de forhistoriske spor. Netop dette efterår er skiltene blevet fornyet. Museet har leveret tekst og billeder og Viborg Amt har bekostet udførelse og opsætning, som en af de sidste gerninger inden amtet ”lukker og slukker” med udgangen af dette år.

Bevæger man sig ned mod St. Thøgers Kirkegård passerer man ”Æ Beeshus”. I dette gamle kampestenshus, brugt som tilflugtssted for kreaturer når bremserne ville stikke, er der også en flot udstilling om kirkens og klosterets historie, samt om stedet som herregård efter reformationen frem til nedrivningen i 1839. Denne udstilling er også resultatet af et samarbejde mellem museum og amt i 1990’erne.

Står man ved St. Thøgers Kirkegård og kigger mod sydvest, knejser Klostermøllen for ens blik. Og møllen er nok et besøg værd. Er man heldig at komme på bestemte dage, kører de store møllevinger, og fordoms stolte tider toner frem. Igennem de sidste par år har gruppen af frivillige, der værner om møllen, arbejdet med forbedringer i og omkring møllen. Der er etableret gode parkeringsforhold og opført et hus til madpakkespisning for besøgende, udstilling og redskabsrum. Også i den forbindelse er der udarbejdet en plancheudstilling med informa-

tioner om netop Klostermøllen, men også om andre møller i området og selve møllens funktion i samfundet. Udstillingen er udarbejdet af museet i samarbejde med de frivillige, og højner således udbyttet af et besøg på møllen.

Mens disse linjer skrives arbejdes der på endnu en informationstavle til området. Denne gang er det en vandresti med natur- og kulturoplevelser, som der ønskes formidlet. Vandreturene leder fra Vestervig bycentrum den gænde ud i landskabet og kulturhistorien omkring byen. Her har museet også en finger med i spillet. Museet prøver at være den vidensbank i lokalsamfundet, som borgerne kan hæve oplysninger i.

Dette kan ske på mange måder, men blandt andet også som det er sket i forbindelse med formidlingen omkring Vestervig.

Nortrail

De europæiske lande laver mange fællesprojekter på kulturområdet. For et par år siden opstod ideen om at lave et vandrestisystem rundt om Nordsøen og deraf navnet Nortrail. Tidligere var der lavet et større projekt som formidleder vikingelokaliteter også i samme område – Viking Age Legacy. Museet blev inddraget i Nortrail projektet, idet det var meningen at bruge Vestkystcykelstien som rute for vandrestien, men inddrage kulturhistorien i højere grad. Viborg Amt ville gerne have beskrevet kulturmiljøerne i området, og også henvise til lokaliteter i Thy, som ikke umiddelbart var beliggende på vandreruten. Endelig skulle alle oplysninger være tilgængelige på Internettet, så man hjemmefra kunne ”designe” sin egen vandretur, og sætte fokus på netop det man fandt mest interessant.

Nu er projektet så næsten færdigt. Den 3. september kunne stien indvies i Thy og amtsrådspolitiker Bjørn Vest kunne ”klippe snoren” ved et arrangement i Bøgstedrende. Vandresti-

Udstillingshuset ved Klostermøllen i Vestervig.

en ”kommer i land” på Agger Tange, og forløber i Sydthy gennem Agger, over Lodbjerg til Lyngby og videre nordpå over Stenbjerg, Vorupør, Klitmøller, Hanstholm, Vigsø, Lild Strand, for at forsvinde i mod øst ved Bulbjerg. Mere end 80 lokaliteter og emner er grundigt beskrevet og illustreret med fotos.

Materialet er således ikke kun for turister, men i lige så høj grad for beboere i området, som måske ønsker at vide lidt om et sted – en lokalitet, før man tager af sted på tur – alene eller med gæster.

Der er udgivet en folder med kort og beskrivelser af udvalgte lokaliteter i Thy, men ønsker man at se hele projektet og stiens forløb gennem England, Skotland, Norge, Sverige, Tyskland og Holland kan man klikke sig i på flg. adresse: www.northseatrail.org

Forhåbentlig vil rigtig mange gøre brug af det store materiale, som der er udarbejdet både

her og andre steder. Måden at tilegne sig oplysningerne på er ny. Men fordelene er, at den vandrede ikke behøver slæbe tykke bøger med, men løbende kan hente informationer ved at benytte computere på f.eks. campingpladser og hoteller. Endvidere kan oplysninger rettes, hvis de bliver forældet eller ny viden kommer til.

Italiensrejserne

Sommerens særudstilling på Heltborg Museum stod endnu engang i Jens Søndergaards tegn. Museet ejer efterhånden så mange værker af kunstneren, at der hvert andet år, kan laves særudstillinger over forskellige temaer i hans produktion. For 4 år siden var det croquistegningerne, som var emnet og for 2 år siden var det portrætter, som blev udstillet. Denne sommer var emnet så Jens Søndergaards tegninger, tekst og fotos fra hans Italiensrejser. For et par år siden fandt museet i forbindelse med en

*Thora og Jens Søndergaard foran det skæve tårn
i Pisa 1955.*

hjemtagning i København, en kassette med 50 farvedias taget af kunstneren selv under en rejse til Firenze, Pisa, Rom og Napoli i 1955. I museets samlinger lå i forvejen 2 skitsebøger samt en del tegninger og akvareller fra denne rejser, samt en rejse i 1952 til Venedig.

130

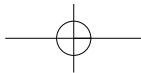
Vi kender jo bedst Jens Søndergaard som landskabets og havets maler, men her på rejserne i syden viser han andre sider af sig selv. Især bliver man forbløffet over hans farveholdning, som netop viser, hvor påvirkelig han er af lys, farve og stemning på det sted han maler.

I forbindelse med det store fællesturismeprojekt – Limfjordsfortællinger – har der denne sommer hver torsdag været mulighed for en rundvisning i Jens Søndergaard samlingen. Det er tydeligt, at han stadig er meget kendt og værdsat af folk i det ganske land.

Fra Ny Carlsbergfondet har museet i det forløbne år modtaget donationer af tegninger og malerier af Jens Søndergaard, og for nylig har museet modtaget 100.000 fra et københavnsk familiefond til køb af Jens Søndergaard værker. Det er dejlige påskyndelser, og pengene vil selvfølgelig blive brugt til at købe værker med motiver fra Thy.

Jens Søndergaards skitse af det skæve tårn i Pisa.

Fiskerhuset i Agger

Fiskerhuset i Agger, som åbnede sidste år, kunne allerede denne sommer vise sin første særudstilling i annexbygningen. Sognepræst Jørgen Kjærgaard og arkivmedarbejder Gitte Jensen foreslog ved åbningen af huset sidste år, at man arrangerede en særudstilling med tegninger og malerier af den lokale maler Thøger Jensen Ruby. Der var ikke langt fra tanke til handling, så denne sommer har mange Ruby strandings, hav og religiøse malerier og tegninger været samlet igen. Jørgen Kjærgaard udførte et stort registreringsarbejde i forbindelse med udstillingen, og forfattede ligeledes teksten til et "udstillingskatalog" – "Hjemstavn – hav og himmel".

Traditionen med at bruge annexet til skiftende udstillinger er sikkert kommet for at blive, og med Aggers rige historie i baghovedet, vil vi ikke løbe tør for emner foreløbigt.

Årets gang

Året er gået sin vante gang – heldigvis er der opbygget mange traditioner omkring museet, og endnu engang er der lejlighed til at sige alle "løse og faste samarbejdspartnere" tak for et godt år.

